

ИНФОРМАТОР ЗА СТУДЕНТЕ

ПРЕДМЕТ: КЛИНИЧКА ФАРМАКОЛОГИЈА

Клиничка фармакологија је изборни предмет. Налази се у осмом блоку, и реализује се кроз 1 час предавања, 1 час семинара недељно и 20 часова самосталног рада студента у току семестра. Предмет носи 2 ЕСПБ бода.

Образовни циљ предмета

Упознавање студената са применом лекова у пракси са посебним освртом на клиничку примену лекова код обољења и стања која су најчешћа у општој пракси.

Исходи образовања

Знања:

- **Клиничка фармакодинамика:**
- Општи механизми деловања лекова на молекуларном, ћелијском, ткивном и органском нивоу.
- Начини на које ова дејства изазивају терапијске и нежељене ефекте.
- Рецептори као место деловања лекова, и концепти повезани са њима: агонисти, антагонисти, парцијални агонисти, резервни рецептори, селективност, фамилије рецептора
- Настајање толеранције на лекове (десензитивизација и нисходна регулација рецептора)
- **Лекови који се најчешће користе.** За сваки од лекова треба знати механизам дејства као и индикације, путеве примене, основне карактеристике фармакокинетице лека и контраиндикације и нежељена дејства.

Вештине:

- Писање рецепата:
  - Граматички правилно писање рецепата
  - Правилан избор лека, дозе, пута примене, количине која се прописује
  - Вештина прерачунавања доза
- Вештина избора праве терапије и одговарајућег дозног режима
- Критичка анализа клиничких студија, мета-анализа и систематских прегледа
  - Способност идентификације грешака у методологији
  - Заснивање терапијских одлука на доказима из литературе

- Разликовање стварних исхода лечења од сурогат-исхода
- Коришћење независних информација о лековима
  - Употреба Фармакотерапијског водича, Фармакотерапијских препорука, регистара лекова
  - Употреба Kohran-ове базе података
  - Проналажење кључних фармацеутских и медицинских часописа на интернету

Ставови:

- Рационалан приступ употреби лекова
  - Обавезно утврђивање дијагнозе пре почетка лечења
  - Избор лека на основу доказа из литературе и водича добре праксе
  - Прецизно дозирање лека и узимање у обзир свих потенцијалних интеракција
  - Примена лека тек пошто се процене жељена и нежељена дејства
  - Постизање правог договора са пацијентом око терапије пре њене примене
- Максималан опрез при примени лекова
  - Увек имати на уму да лекови могу имати озбиљна нежељена дејства, и примењивати их само када корист надилази ризик
  - Увек индивидуално прићи болеснику
  - Увек пратити жељене и нежељене ефекте лекова које смо прописали
- Одговорно понашање према друштвеној заједници
  - Лекове треба прописивати рационално, само када је то неопходно
  - Не прописивати антибиотике, витамине и минерале без потребе
  - Лекове који се могу злоупотребити прописивати пажљиво, уз контролне мере
  - Придржавати се регистара лекова и водича добре праксе при прописивању
- Свест о ограничениости сопственог знања о лековима

- Када смо суочени са прописивањем лека о коме не знамо довољно, прво потражити поуздане информације о њему, па га прописати
- Мислити на будућност
  - Схватити потребу сталног побољшања квалитета свог рада
  - Омогућити својим пацијентима да добију најбоље расположиво лечење
  - Уводити нове лекове у праксу тек после њихове критичке евалуације
  - Схватати да се подаци из клиничких студија не могу механички применити у пракси

Услови слушања наставе

Да би слушао наставу на овом предмету, студент мора да буде уписан у осми блок Дипломског академског студијског програма -интегрисне студије за доктора медицине.

Облици наставе

Настава се одржава кроз следеће облике: предавања и семинари.

Руководилац предмета: проф. др Слободан Јанковић

Предиспитне обавезе:

Студенти су у обавези да активно учествују у свим облицима наставе. Наставници и сарадници који изводе наставу ће оцењивати њихово знање, вештину и ставове испољене приликом решавања задатих проблема.

Начин полагања испита и оцењивања

Испит се полаже усмено, решавањем постављених клиничких проблема. Активност студената током предавања носи до 15 поена, активност током семинара до 25 поена, и оцена на испиту до 70 поена.

Литература:

- Јанковић С, Простран М, Тодоровић З. Фармакологија и токсикологија. 2. изд., Медицински факултет, Крагујевац, 2007.
- Јанковић С. Приручник из фармакологије и токсикологије. 3. изд., Медицински факултет, Крагујевац, 2009.
- Katzung BG. Basic and Clinical Pharmacology. 10th ed., McGrawHill Lange, Boston, 2007.

РАСПОРЕД ПРЕДАВАЊА У ЛЕТЊЕМ СЕМЕСТРУ ШКОЛСКЕ 2009/2010					
ПРЕДМЕТ: Клиничка фармакологија – студијски програм МЕДИЦИНА					
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
1	Предавање: Клиничка фармакологија у систему здравствене заштите.	1	проф.др Слободан Јанковић	17.2.2010. 13.45-14.30	Медиц.факултет Фармаколошка учионица
1	Семинар: Откривање и пријављивање нежељених дејстава лекова.	1	проф.др Слободан Јанковић	17.2.2010. 14.30-15.15	Медиц.факултет Фармаколошка учионица
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
2	Предавање: Клиничка фармакокинетика.	1	проф.др Драган Миловановић	24.2.2010. 13.45-14.30	Медиц.факултет Фармаколошка учионица
2	Семинар: Терапијски мониторинг	1	Мр. Јасмина Миловановић	24.2.2010.	Медиц.факултет

	лекова.			14.30-15.15	Фармаколошка учионица
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
3	Предавање: Основе фармакогенетике.	1	доц. др Наташа Ђорђевић	3.3.2010. 13.45-14.30	Медиц. факултет Фармаколошка учионица
3	Семинар: Практични примери из фармакогенетике.	1	доц. др Наташа Ђорђевић	3.3.2010. 14.30-15.15	Медиц. факултет Фармаколошка учионица
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
4	Предавање: Основе фармакоэкономије.	1	доц. др Михајло Јаковљевић	10.3.2010. 13.45-14.30	Медиц. факултет Фармаколошка учионица
4	Семинар: Врсте фармакокономских студија.	1	доц. др Михајло Јаковљевић	10.3.2010. 14.30-15.15	Медиц. факултет Фармаколошка учионица
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
5	Предавање: Принципи рационалне фармакотерапије.	1	проф. др Слободан Јанковић	17.3.2010. 13.45-14.30	Медиц. факултет Фармаколошка учионица
5	Семинар: Најчешће грешке при примени лекова у пракси.	1	проф. др Слободан Јанковић	17.3.2010. 14.30-15.15	Медиц. факултет Фармаколошка учионица
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
6	Предавање: Клиничка примена лекова који делују на ритам срца.	1	проф. др Драган Миловановић	24.3.2010. 13.45-14.30	Медиц. факултет Фармаколошка учионица
6	Семинар: Лечење инсуфицијенције срца.	1	проф. др Драган Миловановић	24.3.2010. 14.30-15.15	Медиц. факултет Фармаколошка учионица
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
7	Предавање: Клиничка примена антихипертензива.	1	доц. др Наташа Ђорђевић	31.3.2010. 13.45-14.30	Медиц. факултет Фармаколошка учионица
7	Семинар: Лечење хипертензивне кризе.	1	доц. др Наташа Ђорђевић	31.3.2010. 14.30-15.15	Медиц. факултет Фармаколошка учионица
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
8	Предавање: Клиничка примена лекова	1	доц. др Михајло Јаковљевић	14.4.2010.	Медиц. факултет Фармаколошка

	за цереброваскуларне болести.			13.45-14.30	учионица
8	Семинар: Лечење бактеријског ендокардитиса.	1	доц.др Михајло Јаковљевић	14.4.2010. 14.30-15.15	Медиц.факултет Фармаколошка учионица
Недеља	Тематска јединица	Бр.часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
9	Предавање: Клиничка примена антиепилептика.	1	проф.др Слободан Јанковић	21.4.2010. 13.45-14.30	Медиц.факултет Фармаколошка учионица
9	Семинар: Лечење статуса епилептикуса.	1	проф.др Слободан Јанковић	21.4.2010. 14.30-15.15	Медиц.факултет Фармаколошка учионица
Недеља	Тематска јединица	Бр.часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
10	Предавање: Клиничка примена антипсихотика.	1	доц.др Наташа Ђорђевић	28.4.2010. 13.45-14.30	Медиц.факултет Фармаколошка учионица
10	Семинар: Лечење шизофреније.	1	доц.др Наташа Ђорђевић	28.4.2010. 14.30-15.15	Медиц.факултет Фармаколошка учионица
Недеља	Тематска јединица	Бр.часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
11	Предавање: Клиничка примена антикоагулантних и антиагрегационих лекова.	1	проф.др Драган Миловановић	5.5.2010. 13.45-14.30	Медиц.факултет Фармаколошка учионица
11	Семинар: Лечење анемије.	1	проф.др Драган Миловановић	5.5.2010. 14.30-15.15	Медиц.факултет Фармаколошка учионица
Недеља	Тематска јединица	Бр.часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
12	Предавање: Клиничка примена имуносупресива.	1	доц.др Михајло Јаковљевић	12.5.2010. 13.45-14.30	Медиц.факултет Фармаколошка учионица
12	Семинар: Лечење системског Lupus erythematoses-a.	1	доц. др Михајло Јаковљевић	12.5.2010. 14.30-15.15	Медиц.факултет Фармаколошка учионица
Недеља	Тематска јединица	Бр.часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
13	Предавање: Антибиотици и болесник са имуносупресијом.	1	проф.др Драган Миловановић	19.5.2010. 13.45-14.30	Медиц.факултет Фармаколошка учионица
13	Семинар: Лечење инфекције код болесника са трансплантацијом бубрега.	1	проф.др Драган Миловановић	19.5.2010. 14.30-15.15	Медиц.факултет Фармаколошка учионица

Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
14	Предавање: Клиничка примена кортикостероида.	1	доц. др Михајло Јаковљевић	26.5.2010. 13.45-14.30	Медиц. факултет Фармаколошка учионица
14	Семинар: Лечење реуматоидног артритиса.	1	доц. др Михајло Јаковљевић	26.5.2010. 14.30-15.15	Медиц. факултет Фармаколошка учионица
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
15	Предавање: Клиничка примена полних хормона.	1	проф. др Слободан Јанковић	2.6.2010. 13.45-14.30	Медиц. факултет Фармаколошка учионица
15	Семинар: Надокнада полних хормона у менопаузи.	1	проф. др Слободан Јанковић	2.6.2010. 14.30-15.15	Медиц. факултет Фармаколошка учионица